

Könyvtári Hírlevél

*A Borsod-Abaúj-Zemplén
megyei könyvtárak tájékoztatója*

I. évf. 1. szám

2003. december

Beköszöntő

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár e lapszámmal egy új, de nem minden előzmény nélküli információs kiadványt indít útjára. Más címen, s a kornak megfelelően más tartalommal, hosszú éveken át volt a borsodi könyvtárosoknak lapja, mely az idők változásával előbb akadozva, kisebb-nagyobb kihagyásokkal jelent meg, majd lassan elhalt.

Hiányát mindannyian éreztük, s most elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy útjára indítsunk egy olyan információs lapot, mely szándékaink szerint a megye minden települési könyvtárába eljut, s idővel elektronikus formában is hozzáférhető lesz.

A lap indításával elsődlegesen az a célunk, hogy az egyre nagyobb számban és rendkívül szórta megjelenő szakmai híreket összegyűjtve eljuttassuk a könyvtárosokhoz.

A lap szerkesztésekor arra törekszünk, hogy folyamatos tájékoztatást nyújtsunk az országos programokról, kezdeményezésekről, rendezvényekről, a megjelenő, szakmánkra vonatkozó vagy azt érintő jogszabályokról, pályázati lehetőségekről, továbbképzési programokról. Nem titkolt szándékunk, hogy a szűkebb környezetünkben, a megyében zajló eseményekről, programokról, kezdeményezésekről, személyi változásokról is folyamatosan hírt adjunk, reprezentálva a megye könyvtári helyzetét. Helyet kívánunk adni rövid szakmai, módszertani írásoknak is.

Szeretnénk, ha ez a lap a megye könyvtárosainak közös "alkotása" lenne, ezért várjuk kollégáink híradásait, javaslatait, fotóval illusztrált beszámolóit könyvtárunk életéről, eseményeiről.

Készítsük együtt a lapot, s legyen ez a hírlevél kapcsolattartásunk egyik eszköze!

Venyigéné Makrányi Margit
igazgató

* * *

Képzés - továbbképzés

Könyvtáros asszisztens képzés

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár a már többéves hagyományokhoz híven **2004. februárjától** újra elindítja könyvtáros asszisztens képzését. Az Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont Észak-Magyarországi Regionális Igazgatósága az intézményt a **04-0144-03** nyilvántartási számon regisztrálta.

A tanfolyam időtartama 2 félév, amely heti egy napon, összesen 230 elméleti órát foglal magába. Azoknak a hallgatóknak, akik nem könyvtárban dolgoznak, még a jogszabályban előírt gyakorlatot is teljesíteniük kell. A heti egyszeri foglalkozásokat (8

tanítási óra) keddi napokra szervezzük, a gyakorlati foglalkozások a Megyei Könyvtár osztályain, szakrészlegeiben eltölthetők.

A záróvizsga várható időpontja **2004. november közepe**.

A tanfolyam az Országos Képzési Jegyzékben szerepel, középfokú könyvtáros végzettséget ad. Ezzel a szakképesítéssel a könyvtári munka legkülönbözőbb területein a dokumentummal és szolgáltatásával kapcsolatos adminisztratív és könyvtártechnikai feladatok láthatók el. A hallgatók ezeknek az ismereteknek a birtokában képesek lesznek kisebb könyvtárak működtetésére is.

A tanfolyam várható költsége a létszámtól függően 70 ezer Ft körül lesz, amelyet két részletben lehet befizetni. Ez az összeg a vizsgadíjat nem tartalmazza.

Tájékoztatjuk még az érdekelteket, hogy a tanfolyam illeszkedik a szervezett képzésről szóló 1/2000. (I.14.) NKÖM rendelet végrehajtásához, tehát a költségek ebből a forrásból is fedezhetők.

Jelentkezni **2004. január 31-ig** lehet a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár címén (3530 Miskolc, Görgey A. u. 11.). Jelentkezési lap a 06-46-412-011-es telefonszámon igényelhető.

Kérjük a kollégákat, hogy az iskolai könyvtárakban dolgozók figyelmét is hívják fel a lehetőségre.

A képzés tematikája:

- **A magyar könyvtártörténet alapjai**

- **Könyvtárügy. Könyvtárpolitika**

Jogi szabályozás. A könyvtárügy irányítása

Könyvtártípusok

A magyar és nemzetközi együttműködés célja és lehetőségei

A könyvtár szervezeti felépítése

Könyvtári iratkezelés, gazdálkodás

A könyvtári kommunikáció alapjai

- **Könyvtári dokumentumok, információ-hordozók**

- **Gyűjteményszervezés**

Állományalakítás

A könyvtári állomány nyilvántartása

Az állomány ellenőrzése

- **A dokumentumok formai feltárása**

Besorolás

Bibliográfiai tétel szerkesztése

A leíró katalógusok szerkesztése

A könyvtár katalógus-rendszere

- **A dokumentumok tartalmi feltárása**

Egyetemes Tizedes Osztályozás

Nyelvészeti irányzat

- **Az állomány gondozása**

Könyvtári raktározási rendszerek

Az állomány másfajta elrendezése

Állományvédelem

- **Olvasószolgálat**

Az olvasószolgálat munkafolyamatai és terei

A hátrányos helyzetű olvasók könyvtári ellátása

Gyermekek könyvtári ellátása

- **A tájékoztatás alapjai**

Könyvtárpedagógia, olvasáspedagógia korszerű értelmezése, szinterei, lehetőségei és módszerei

A könyvtár közönségkapcsolatai

- **Könyvtártechnikai berendezések használata**

- **Számítástechnikai ismeretek**

Szövegszerkesztő ismerete

E-mail használata

Internet használata

Integrált könyvtári rendszerek, ismerkedés a TextLibbel

Vírusok elleni védelem

★

OKJ szakképesítést nyújtó szaktanfolyamok

A képzés neve	A képzés óraszám	A képzés indítója, kapcsolattartó	A képzés díja	Jelentkezési határidő	A képzés indítása
Könyvtáros asszisztens	220 óra (2 félév)	Könyvtári Intézet Törökné Jordán Katalin tel.: 06/1-224-3820 e-mail: tjkata@oszk.hu	40.000 Ft/félév	2003. december 31.	2004. február
Alapfokú számítógéppelhasználó tanfolyam	168 óra (2 félév)	Könyvtári Intézet Fejős László, Payer Barbara tel.: 06/1-487-8643 e-mail:sunt@oszk.hu; bara@oszk.hu	40.000 Ft/félév	2004. augusztus 31.	2004. szeptember
Felsőfokú könyv- és papírestaurátor tanfolyam	1100 óra (3 év)	Könyvtári Intézet Kastaly Beatrix tel.: 06/1-311-80-52 e-mail:kastaly@oszk.hu	70.000-80.000 Ft/év	A tanfolyam kezdete előtt 8 hónappal felvételi vizsgára jelentkezés	2004. szeptember (felvételi vizsgával)

Akkreditált továbbképző tanfolyamok

A képzés neve	A képzés óraszám	A képzés indítója, kapcsolattartó	A képzés díja	Jelentkezési határidő	A képzés indítása
Könyvtárosok mentálhigiéniája I.	30 óra (2x2 nap)	Könyvtári Intézet Törökné Jordán Katalin tel.:06/1-224-3820 e-mail: tjkata@oszk.hu	25.000 Ft	folyamatos	2004. tavasza
Könyvtárosok mentálhigiéniája II. Konfliktuskezelés a könyvtárban	30 óra (2x2 nap)	Könyvtári Intézet Törökné Jordán Katalin tel.: 06/1-224-3820 e-mail: tjkata@oszk.hu	25.000 Ft	A jelentkezés feltétele: a könyvtárosok mentálhigiéniája I. tanfolyam elvégzése	A jelentkezés feltétele: a könyvtárosok mentálhigiéniája I. tanfolyam elvégzése
Alapfokú Internet-használati ismeretek könyvtárosoknak: Internet-használat a mindennapokban	30 óra (2x2 nap)	Könyvtári Intézet Payer Barbara tel.: 06/1-487-8643 e-mail: bara@oszk.hu	25.000 Ft	folyamatos	2004. tavasza
Hagyományos és számítógépes formai feltárás	90 óra	Könyvtári Intézet Varga Ildikó tel.: 06/1-224-3821 Fejős László tel.: 06/1-487-8643 e-mail: ivarga@oszk.hu; sunt@oszk.hu	60.000 Ft	A kurzus minimálisan 11 fő jelentkezése esetén indul	2004. tavasza
A kulturális örökség védelme 1850 előtti dokumentumok esetében - lehetőségek és feladatok a könyvtárban	30 óra	Könyvtári Intézet Dr. Hangodi Ágnes tel.: 06/1-224-3798 e-mail: hangodi@oszk.hu	25.000 Ft	folyamatos	2004. február-március

A képzés neve	A képzés óraszám	A képzés indítója, kapcsolattartó	A képzés díja	Jelentkezési határidő	A képzés indítása
Minőségmenedzsment a könyvtárban	4x30 órás modullból áll	Katona József Megyei Könyvtár, Kecskemét Tanács Lászlóné tel.:06/76-500-558 e-mail: eva@kimk.hu	modulenként 33.000 Ft	2004. január 19.	I.modul: 2004.február 9-13. II.modul: május 17-21. III.modul: szeptember 20-24. IV.modul: november 15-19.
Kultúra és az Európai Unió	3 napos kurzus	KulturPont Iroda Schaff Ibolya tel.: 06/1-413-75-65 e.mail: tovabbkepzes@kulturpont.hu	40.000 Ft + ÁFA	folyamatos	2004.január12-14.
ECDL a kulturális szakemberek részére	120 óra	INKA Tamáska Lajos, e-mail: tamaska@zmne.hu Mánfai Miklósné e-mail.: ctamaska@zmne.hu tel.: 06/1-439-91-30	70.000 Ft	folyamatos	folyamatos
ECDL START Könyvtárosok részére	120 óra	ua.	45.000 Ft	ua.	ua.

* * *

Jó tudni

Statisztika - 2003.

Itt az év vége, és vele újra a felkészülés a statisztikára. A 227/2002. (XI.7.) Korm. rendelet alapján valamennyi települési, munkahelyi, felsőoktatási és szakkönyvtár számára az adatszolgáltatás KÖTELEZŐ! Adatszolgáltatási kötelezettsége a 2001. évi szabályozástól eltérően tehát nemcsak a nyilvános könyvtáraknak van! A Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén szereplő könyvtárak közül különösen nem maradhat senki adós az adatokkal!

A könyvtárak tevékenységét reprezentáló statisztikai adatok összegyűjtése, azon kívül, hogy egy-egy intézményben lehetőséget ad egyfajta számvetésre, megmutatja az országos tendenciákat is. Segít a könyvtári teljesítménymutatók meghatározásában, a valamennyi tevékenységre érvényes minőségi szemlélet kialakításában.

Mielőtt minden szolgáltatóhelyre elküldenénk a

2003. évi tevékenységre vonatkozó statisztikai adatlapokat - a Kérdőívet és a Kitöltési útmutatót -, felhívjuk a figyelmet az alábbiakra:

- Az adatszolgáltató könyvtár teljes nevének megadásakor kérjük, hogy az Alapító okirat szerinti, ill. a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékében használt nevet adják meg! Névváltoztatásra csak az Alapító okirat egyidejű módosításával, és ennek a Könyvtári Intézetbe történő hivatalos bejelentésével kerülhet sor!
- A statisztikai számot pontosan írják be, az intézmények azonosítása ez alapján történik!
- Elmaradt a kérdés arról, hogy szerepel-e az intézmény a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén, jelölni kell azonban azt, hogy a megelőző évben szolgáltatott-e adatot a könyvtár.
- Felhívjuk a figyelmet a 15. sorra; iskolai és közkönyvtári funkciót csak akkor jelöljenek, ha a könyvtár nevében és az Alapító okirat szerint is kettősfunkciójú!
- A szünetelő és megszűnt könyvtáraktól is kérjük a Jelentőlapot, természetesen csak a kitölthető adatokkal!

- Változás: a 24. sorban, a tárgyévben törölt állomány értékét nem kell megadni!
- A 28. és 29. sorban a digitális formában elérhető kurrens időszaki kiadványok címeit és példányait is írják be! Természetesen csak azokat, amelyekért a könyvtár fizetett, pl. CD-ROM vagy on-line díjköteles, jelszavas hozzáférés.
- Új táblázat tartalmazza a számítógépek és Internet-hozzáférések számát, természetesen ne írjuk be a könyvtárosok munkagépeit!
- Az állománygyarapításra fordított összegeket kérjük pontosan beírni, hiszen ez az összeg az alapja az érdekeltségnövelő és egyéb pályázatoknak! A D oszlopba ne írják be általában az Internet-előfizetési díjakat, csak a díjköteles szolgáltatásokért fizetett összegeket!
- A bevételek és kiadások táblázatban az összevont intézmények esetében se hagyják üresen a sorokat, van, ami pontosan elkülöníthető pl. bérek; egyéb esetben egy, a könyvtárra vonatkozó, arányos összeget kíséreljenek megadni!
- A forgalom adatainál a 14 éven aluliak távhasználatát nem lehet és kell beírni, ne hagyják viszont üresen a Helyben használt dokumentumokra vonatkozó oszlopot! Ez természetesen egy becslést ad, melynek alapjául mintavételek szolgálhatnak. Nagyobb könyvtárak, amelyek regisztrálják pl. a raktári kéréseket, az összesenből ezt az adatot is írják be!
- A beiratkozott olvasók száma "érvényes regisztrációval rendelkező használókra" módosult. Kisebb, nem számítógépes kölcsönzést használó könyvtárak esetén ez nagy valószínűséggel megegyezik a beiratkozók számával, de aki regisztrálta minden nem kölcsönző, hanem egyéb szolgáltatást igénybe vevő használóját is, az ezt a számot adja meg!
- A referenzs kérdések számának megállapításához a Kitöltési útmutató iránymutató.

Kitöltés előtt figyelmesen tanulmányozzák a jelentőlapot és az útmutatót!

Az adatlapokat az előző évekhez hasonlóan, **a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárba** kérjük visszaküldeni **2004. január 31-ig** !

Az adatszolgáltatás elektronikus úton is teljesíthető az adatlap letöltésével a <http://istar.nkom.hu:8080>

címről. Elektronikus jelentés esetén is várjuk, postai úton a papír adatlapot!

*

Újra az érdekeltségnövelő támogatásról

A megelőző évek gyakorlatának megfelelően, egyidőben a statisztikák elkészítésével, ismét felhívjuk a figyelmet a 13/2002. (IV.13.) NKÖM rendeletre, amely a könyvtárak érdekeltségnövelő támogatásával kapcsolatos tudnivalókat tartalmazza. Ennek értelmében a támogatáshoz csak az az önkormányzat juthat hozzá, amelynek könyvtára szerepel a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén, és eleget tesz a rendeletben előírt bejelentési kötelezettségének.

"4. § (1) A könyvtári támogatásokra rendelkezésre álló összeg elsősorban a települési és megyei könyvtárak állománygyarapítási kereteinek fejlesztésére használható fel, *legfeljebb 30 százaléka azonban a könyvtárak technikai, műszaki feltételeinek fejlesztésére is felhasználható.*

5. § (1) A községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi önkormányzat, amelynek könyvtára szerepel a nyilvános könyvtárak jegyzékében, ***minden év február 20-ig*** értesíti a területileg illetékes megyei, fővárosi könyvtárat a könyvtára által a tárgyév megelőző esztendőben állománygyarapításra fordított összegről."

(6) A javaslat alapján a Minisztérium dönt a támogatások odaítéléséről, és arról minden év május 20-áig értesíti az összeg utalványozóját, a Belügyminisztériumot.

Kérjük tehát, hogy legkésőbb a rendeletben megadott időpontig juttassák el címünkre a 2003-as esztendőben állománygyarapításra fordított összegről (könyv, folyóirat, hangzó- és elektronikus dokumentumok stb.) szóló bejelentésüket, hogy azt az előírt módon és időben továbbíthassuk.

A bejelentett összegeket ezer forintra kerekítve kérjük megadni, amelyekbe nem számítható bele az ajándék, csere, kötelempéldány útján állományba kerülő dokumentumok összege, beleszámít viszont az előző évi érdekeltségnövelő támogatás. Azok a könyvtárak, amelyek az áfát visszaigénylik, vagy támogatás formájában visszakapják, a nettó összeget, a többiek a bruttó összeget tüntessék fel.

A bejelentésre nem a könyvtár, hanem az önkormányzat köteles, ezért kérjük, hogy jelentését bélyegzőjével és a felelős személy aláírásával hitelesítse, valamint tüntesse fel KSH-kódjának első, 05-tel kezdődő 7 számjegyét is!

5. § (7) A Minisztérium a könyvtári támogatásokra felhasználható keret maximum 10%-a terhére minden év **május 20-ig** pályázatot ír ki azon helyi önkormányzatok számára, amelyeknek könyvtáraiban a tárgyévet megelőző esztendőben az egy lakosra jutó állománygyarapításra fordított összeg nem érte el az országos átlagot, és vállalják a központi támogatásként odaítélendő összeggel legalább azonos saját forrás biztosítását. A pályázat elbírálásához a Minisztérium kéri az érintett szakmai és érdek-képviselői szervezetek véleményét.

Felhívjuk a figyelmet a rendelet fenti bekezdésére, amelyre viszont pályázatot kell benyújtani. Sajnos, az elmúlt évben igen kevés önkormányzat élt a lehetőséggel, pedig a községi könyvtárak jelentős hányada nem érte el az országos átlagként megállapított 120 Ft/lakos összeget.

*

Tájékoztató a közgyűjteményi dolgozók dokumentumvásárlási hozzájárulásának igénybevételéről

A kulturális törvény (1997. évi CXL. tv.) 94. § (5) bekezdése szerint *az állami és önkormányzati fenntartású muzeális intézmények, a nyilvános könyvtárak, közlelvtárak és közművelődési intézmények szakdolgozói dokumentumvásárlási hozzájárulást vehetnek igénybe nyomtatott, hangzó és elektronikus kiadványok vásárlására.*

A Magyar Közlöny 2000/93. számában megjelent: **157/2000. kormányrendelet és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma ehhez kapcsolódó közleménye (Kulturális Közlöny 2002/2. szám)** rendelkezik a hozzájárulás igénybe vételéről. A hozzájárulás bruttó értéke a mindenkori minimálbér 50 %-a, amely 2002-ben **25000 Ft/fő** adómentesen.

(A kedvezményezettek köréről a **157/2000. kormányrendelet** 1. § (1) bekezdése rendelkezik)

A hozzájárulást a kedvezményezettek **természetbeni juttatásként, vásárlási utalványkeret formájában** vehetik igénybe. Ennek

a megoldásnak előnye, hogy a kereskedelmi árrés felét a dolgozók kedvezményes ár formájában megkapják, tehát átlagosan kb. 30 000 Ft értékű (bolti árú) kiadvány-csomaghoz juthatnak hozzá.

A lebonyolítással a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma a Könyvtárellátó Közhasznú Társaságot bízta meg.

Az *intézmények a kulturális minisztérium közleményéhez mellékelte "adatközlő lap" kitöltésével eljuttatják a Könyvtárellátóhoz az igényjogosultak listáját.* (A jelentkezéseket az egész év során elfogadják.) Mindenki kap egy D-vel kezdődő és ötjegyű számból álló **személyes kódszámot**, s rövid tájékoztatással visszaigazolást az utalványkeret megnyitásáról. Ha az elkülönült részlegekkel rendelkező nagyobb intézmények nem központilag szeretnék intézni az ajánlatok és a csomagok szétosztását, küldjék el az egyes részlegeik címét és dolgozóik névsorát!

A dokumentumvásárlási hozzájárulás összegét a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma finanszírozza. A dokumentumok feldolgozásával, szállításával és a program működésével kapcsolatos költségeket a lebonyolító viseli.

A levelezés és postázás az intézmény címén történik. A megrendelt kiadványokat azonban nem ömlesztve, hanem együtt, ám személyenként külön-külön csomagolva küldi a Könyvtárellátó. A csomagokat külön címkével jelöli meg, elkülönítendő az intézmény saját küldeményeitől.

A program indításakor minden dolgozó - fénymásolható - **névre szóló, üres megrendelőlapokat** kap. Ezek kitöltésével a Könyvtárellátó által rendszeresen küldött új könyveket tartalmazó jegyzékekről, az időnként összeállított tematikus könyv-, CD-, videó-ajánlatokból, ill. a 2002. évre szóló folyóirat-kínálatból adhatnak fel rendeléseket az egész év folyamán. **Ügyelni kell a tételazonosító számok pontos beírására!** (Megrendeléseket természetesen az ajánlójegyzékek kitöltésével és visszaküldésével is fel lehet adni.)

A dokumentumvásárlási utalványkeretet alapvetően kétféleképpen használható fel:

- **személyesen** a Könyvtárellátó könyvesboltjaiban (**Kódex Könyvárúház: 1054 Budapest, V. kerület, Honvéd u. - Báthory u. sarok**; Kazinczy Ferenc Könyvesbolt: 1139 Budapest, XIII. kerület, Béke u. Tahí u. sarok).
- **rendeléssel**, levélben (1391 Bp., Pf.: 204.), faxon (239-2715) vagy Interneten (ebben az esetben

egyéni jelszót kell kérniük Weiszné Tóth Tündétől), a Könyvtárellátó által rendszeresen küldött új könyveket tartalmazó jegyzékekről és az időnként összeállított tematikus könyv-, CD-, videó-ajánlatokból, ill. a 2002. évre szóló folyóirat-kínálatból.

Idegen nyelvű könyveket csak a Kódex Könyvtárházunkban lehet a keret terhére beszerezni!

Ha valaki a rendelkezésére álló állami keretösszegnél többert rendel, a különbözetet a megküldött csekken fizetheti be. Valójában tehát a rendelésnek nincs összeghatára, ezért a lebonyolítás zárt **könyvklub formájában** történik. A Közgyűteményi Könyvklub tagjai a feltüntetett kedvezményes árakon **korlátozás nélkül** vásárolhatnak a felajánlott dokumentumokból.

A program lebonyolítását éves szerződés alapján, s az adatkezelés szabályainak megfelelően, éves adatállományi bontásban végzi a Kello. Ezért **nincs lehetőség arra, hogy az adott évi többletrendelések összegét a következő évi keretből levásároljuk, tehát ennek tudatában rendeljünk!**

Kérdésekre, reklamációkra, észrevételekre Bazsalya Györgyné Erzsike válaszol: 349-2101/132, bazsalya@rs1.kello.hu, ill. a folyóiratok, CD-k, videokazetták ügyében Borbáthné Bereczki Szilviához kell fordulni: 349-2101/210, bereczki@rs1.kello.hu.

*

A kulturális szakemberek szervezett képzésének és továbbképzésének normatív támogatásáról, a követelményekről és az elszámolási határidőkről

Bizonyára sokan tisztában vannak az 1/2000. (I.14.) NKÖM rendelet ("A kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról", valamint ennek módosításáról szóló **12/2002 (IV.13.) NKÖM rendelet** (továbbiakban: R.) tartalmával, a rendeletekben meghatározott határidőkkel.

Az év végéhez, az új költségvetési év előkészítéséhez közeledve talán mégsem haszontalan felidézni a legfontosabb követelményeket, feladatokat, határidőket.

A jogi szabályozás lehetőségeket kínál és kötelezettségeket fogalmaz meg, melyekkel minden kedvezményezettnek tisztában kell lennie.

A szervezett továbbképzésben való részvételre **jogosult** a R. 1.§ (1) bekezdésében felsorolt törvények és rendeletek alapján a közalkalmazotti jogviszony, illetve munkaviszony alapján, **legalább 4 órában foglalkoztatott közép- és felsőfokú végzettségű szakember.**

A szervezett képzés formája lehet:

- a NKÖM által akkreditált, tanfolyam jellegű szakmai továbbképzés,
- az OKJ-ben szereplő iskolarendszeren kívüli formában, kulturális területre vonatkozó szakképesítést adó képzés,
- az államilag elismert alapfokú, középfokú, felsőfokú nyelvvizsgáló záruló képzés,
- a felsőoktatási intézmény által folytatott, oklevél kiadásával záruló, kulturális területen hasznosítható képzés, szakirányú továbbképzés,
- az intézmény szakterületén tudományos fokozat megszerzésére irányuló továbbképzés,
- a nemzetközi program, szerződés alapján szervezett, szakirányú továbbképzés.

A szervezett **képzés időtartama** 7 éves továbbképzési ciklusonként **120 óra**, melyet több, legalább 30 órás szakmai továbbképzés tanulmányi és vizsgakötelezettségének teljesítésével lehet megvalósítani.

A szervezett képzés tervezése:

Az intézmény vezetőjének kötelessége hétéves továbbképzési időszakonként **továbbképzési tervet** készíteni.

"A tervet szükség szerint felül kell vizsgálni, és a módosításokat **minden év február 15-ig** az intézmény fenntartójával **jóvá kell hagyatni.**"

Minden igényjogosult szakember után azonos összegű **normatív hozzájárulás** jár, melyet a fenntartó az igényjogosultak **állományi létszáma alapján** igényelhet.

Igényjogosultak azok a szakemberek, akik **a tárgyévet megelőző év december 31-én tényleges foglalkoztatásban álltak** és szerepeltek az intézmény továbbképzési tervében.

A normatív finanszírozáshoz szükséges igénylő lapot, valamint a továbbképzési és a beiskolázási tervet **minden év március 1-jéig** meg kell küldeni a **fenntartónak.**

A fenntartó a dokumentumokat **minden év április 1-jéig** továbbítja az **Országos Széchényi**

Könyvtárnak.

Rendkívül fontos a **továbbképzési terv folyamatos, évenkénti felülvizsgálata**, a személyi változások nyomon követése, a beiskolázási terv aktualizálása, a fenntartóval történő jóváhagyatása.

A továbbképzési és beiskolázási tervben nem szereplő dolgozóra igényelt támogatás kiutalását a minisztérium elutasíthatja.

Ha az adott naptári évben nincs beiskolázott munkatárs, akkor is kérni kell a normatív támogatást, hiszen a kiutalt összeget a későbbiekben is fel lehet használni. A kisebb létszámmal, vagy csupán egy-két fővel működő könyvtárak, illetve ezek fenntartói csak a több év alatt összegyűjtött normatív támogatásból, vagy az éves normatívát messze meghaladó saját erő felhasználásával tudják munkatársaik 120 órás továbbképzését finanszírozni.

Az intézmény vezetője a szervezett képzésben való részvétel alól **írásbeli kérelem alapján mentesítheti** azt a szakembert, aki

- kulturális területen szerzett tudományos fokozattal vagy doktori cselekmény alapján szerzett doktori címmel rendelkezik,
- betöltötte az 55. életévét.

* * *

Jogszabályok, rendeletek

- **1997. évi CXL. törvény** a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről
- **2001. évi LXIV. törvény** a kulturális örökség védelméről
- **161/1998. (IX. 30.) Korm. rendelet** a nemzeti kulturális örökség miniszterének feladat- és hatásköréről
- **64/1999. (IV. 28.) Korm. rendelet** a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről
- **165/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet** az Országos Könyvtári Kuratóriumról
- **45/2000. (IV. 7.) Korm. rendelet** a könyvtári dokumentumok beszerzése esetén igénybe vehető általános forgalmi adó visszatérítési támogatásról
- **157/2000. (IX. 13.) Korm. rendelet** a dokumentumvásárlási hozzájárulásról
- **194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet** a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről
- **6/2001. (I. 17.) Korm. rendelet** a

könyvtárhasználókat megillető egyes kedvezményekről

- **73/2003. (V.28.) Korm. rendelet** az Országos Dokumentum Ellátási Rendszerről, mely meghatározza az ODR feladatát, működését, az ODR keretében működő szolgáltató könyvtárak körét, a szolgáltatás felügyeletét, az ODR tagkönyvtárak támogatásának módszerét
- **13/2002. (IV. 13.) NKÖM rendelet** a helyi önkormányzatok közművelődési és könyvtári érdekeltség-növelő támogatásáról
- **12/2003. (VIII.9.) NKÖM rendelet** a nemzeti kulturális örökség minisztere által adományozható művészeti és egyéb szakmai díjakról szóló 3/1999. (II.24.) NKÖM rendelet módosításáról
- **1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet** a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról
- **6/2000. (III. 24.) NKÖM rendelet** a Könyvtári Intézet jogállásáról
- **18/2000. (XII. 18.) NKÖM rendelet** a kulturális szakértők működésének engedélyezéséről és a szakértői névjegyzékek vezetéséről
- **14/2001. (VII. 5.) NKÖM rendelet** a könyvtári szakfelügyeletről
- **17/2001. (X. 18.) NKÖM rendelet** a kulturális javak kiviteli engedélyezésének részletes szabályairól
- **3/2002. (II. 15.) NKÖM rendelet** a kulturális örökség védetté nyilvánításának részletes szabályairól
- **14/2002. (IV. 26.) NKÖM rendelet** a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyeket megillető kulturális kedvezményekről
- **3/1975. (VIII. 17.) KMPM együttes rendelet** a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról
- **19/1981. (XII. 8.) MM rendelet** a könyvtárközi kölcsönzésről
- **1992. évi XXXIII. törvény** a közalkalmazottak jogállásáról
- **112/2001. (VI.26.) Korm. rendelettel módosított 150/1992. (XI. 20.) Korm. rendelet az 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról végrehajtásáról a művészeti, a közművelődési és a közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezéséről**
- **9/2003. (VII.18.) FMM rendelet** a 2004. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről

- **1999. évi LXXVI. törvény** a szerzői jogról
- **1995. évi CXVII. törvény** a személyi jövedelemadóról **36/A§ (3) bek.** számítógép vásárlása esetén igénybe vehető adókedvezmény
- **2003. évi XLVIII. törvény** a személyes adatok védelméről és a közérdekű évi LXIII. törvény módosításáról

*

A Kulturális Közlöny 2003. évi 21. számában 43 új nyilvános könyvtár adataival megjelent a Nyilvános Könyvtári Jegyzék legújabb közleménye!

A nyilvános jegyzékre került könyvtárak adatai kereshető formában megtalálhatók a Könyvtári Intézet honlapján:

<http://www.ki.oszk.hu/nyilvanos>

*

Figyelem! Könyvtári dokumentumok beszerzése esetén igénybe vehető az adó-visszatérítési támogatás!

Bevallásra és igénylésre a Kormány 45/2000. (IV.7.) rendelete alapján a **0134 sz. nyomtatvány szolgál.**

A bevallást félévente, a félévet követő hónap 20-ig kell benyújtani az illetékes adóhatóságnak. Ezzel a bevallással az 1997. évi CXL. törvény hatálya alá tartozó **nyilvános és nem nyilvános könyvtárak** könyvtári dokumentumainak beszerzési árában szereplő általános forgalmi adót lehet visszaigényelni, függetlenül attól, hogy a könyvtár önálló adóalany, vagy részben önálló intézmény, esetleg szakfeladatként működik.

* * *

Műhely

Leszakadt régiók, kistérségek támogatása

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség, valamint a Regionális Fejlesztési Holding (RFH Rt.) kiemelt jelentőségű együttműködési megállapodás megkötésére készül.

A Nemzeti Fejlesztési Terv célkitűzéseinek megvalósításában jelentős szerepet vállaló

Regionális Fejlesztési Holding és az Informatikai és Könyvtári Szövetség által képviselt könyvtárak sokat tehetnek a területi fejlettségi különbségek csökkentése érdekében.

Az IKSZ az együttműködés révén tevékeny résztvevője lesz a Nemzeti Fejlesztési Tervben megfogalmazott, sokrétű társadalmi és gazdasági program megvalósításának, a csatlakozó könyvtárak pedig bővülő szolgáltatásokkal és dokumentumállománnyal támogatják az NFT stratégiájának megvalósulását és az EU-csatlakozást, a felzárkóztatást, a tájékoztatást.

Az RFH Rt. rendkívül sokrétű feladatot vállal a Nemzeti Fejlesztési Tervben foglalt célkitűzések, a gazdasági és területfejlesztési elképzelések megvalósításában. Képzési programjai hozzájárulnak ahhoz, hogy a gazdasági és társadalmi fejlődést támogatni akaró közösségek, vállalkozások és intézmények kellő ismeret birtokában képesek legyenek az uniós pályázatok elkészítésére, a források fogadására és szakszerű felhasználására.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség azzal az országos könyvtári hálózattal kapcsolódik az együttműködésbe, melynek mind nemzetközi, mind hazai kapcsolatrendszere széleskörű. A megyei, a fővárosi és a városi könyvtárakban jól felkészült, a változásokhoz alkalmazkodni tudó, innovatív szakemberek dolgoznak. Az intézmények folyamatosan fejlesztett dokumentumállománnyal, korszerű információs bázissal és a kor követelményeinek megfelelő információközvetítő eszközökkel, hálózati kapcsolatokkal rendelkeznek.

Az együttműködés során ezek az intézmények új lehetőségekkel és állománnyal gazdagodva a térségek, a kistérségek meghatározó közéleti színtereivé válhatnak.

Az együttműködést kötő felek kiemelten fontosnak tartják, hogy a könyvtárakban rendelkezésre álljon mindaz az információ, mely az uniós csatlakozás évében nélkülözhetetlen, s a könyvtárak a közvetlen eszmecserék, képzések helyszínéeként segítsék a kistérségek életét, a területfejlesztési programok megvalósulását, a hatékony kommunikációt.

A közvetlen helyi együttműködés kiinduló pontja az IKSZ által ajánlott könyvtár vezetője és a kistérségi megbízott között létrejövő kapcsolat lesz.

Az együttműködési megállapodásnak kiemelt jelentősége van megyénkben, hisz a jelenleg 13 kistérséget magába foglaló Borsod-Abaúj -Zemplén megye különösen hátrányos helyzetben van. Az átlagosnál magasabb a munkanélküliek száma,

alacsonyabbak a jövedelmek, a külföldi tőke és a vállalkozói aktivitás messze elmarad az ország más térségeiben tapasztaltaktól. Nem kedvező a felzárkózáshoz a korábbi elavult iparszerkezet, az infrastruktúra hiánya sem. Ugyanakkor olyan természeti, történeti, társadalmi, idegenforgalmi adottságokkal, oktatási, kulturális és tudományos hagyományokkal rendelkezünk, melyek a fejlődés lehetőségeit jelenthetik számunkra.

A megye régióközponti könyvtárai sokat tehetnek az együttműködés keretében a hátrányos helyzet leküzdése érdekében. Hozzájárulhatnak a városok térség-szervező erejének erősítéséhez, az életfeltételek közötti különbségek leküzdéséhez.

Várható, hogy a közös érdek megerősíti e könyvtárak szerepét, segíti fejlesztésüket, hogy mielőbb regionális tudásközpontként vegyenek részt a térségfejlesztő munkában.

★

Katalógusunk az Interneten

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárban az 1998. január 1-től beszerzett dokumentumokat már csak számítógépen dolgoztuk fel, tehát az új könyvekre már csak gépileg kereshetünk. Folyamatosan halad a visszamenőleges feltárás is, ezért a katalógusban az 1978-1998 közötti időszakban olyan bibliográfiai rekordok is bőven találhatóak, amelyek nem rendelkeznek példányokkal, mert még nincsenek honosítva, vagy rendelkeznek példányokkal, de nem teljes a feltárásuk, nincsenek tárgyszavakkal ellátva.

A katalógusban 2003 végén több, mint 70000 teljes, tárgyszavakkal ellátott bibliográfiai rekord, valamint kb. 260.000 példányrekord található.

Könyvtárunk honlapján a Katalógus menüpontban háromsoros választható mezőkben kombinálhatók a keresési szempontok. A kereshető mezők: szerző, cím, téma, szavak, közreműködő, kiadó, ISBN, sorozat, ETO, tárgyszó, zenei tárgyszó, helyismereti tárgyszó, információhordozó, tárgyidő, gyarapodás - ezek közül az utolsó jelenleg nem működik. Az oldal alján a tudnivalókban a kereséssel kapcsolatos általános tájékoztatást kaphatunk (csonkolás, ékezetes betűk stb.), amelyet ajánlott használat előtt elolvasni.

Ha pontosan tudjuk a keresési szempontokat, akkor a Keresés funkciót használhatjuk, bizonytalan

adatok esetén viszont a megfelelő mező megválasztása és néhány indító karakter beírása után a Böngészés funkcióval a megfelelő indexekbe lépve kiválaszthatjuk a megfelelő keresési szempontokat.

A keresési tudnivalókban tájékozódhatunk arról, hogy ha alaphelyzetben csonkoltan keresünk, és pl. a szerző mezőbe Arany János nevét írjuk és a Keresés funkciót alkalmazzuk, akkor az Arany Jánosnétól származó dokumentumok is a találati halmazban fognak szerepelni. Ha a keresés végére pontot teszünk és úgy keresünk vagy a szerző nevét böngészésből választjuk, "tisztá" találati halmazokat fogunk kapni.

Szerzőnek minősül általában minden természetes alkotó (költő, író, szakíró, zeneszerző stb., valamint a szótárak, táblázatok, adattárak, szállóige- és feladatgyűjtemények, bibliográfiák összeállítói, a filmrendező, az interjú alanya, akivel az interjú készül).

Közreműködőknek tekintjük a művek szerkesztőit, összeállítóit, sajtó alá rendezőit, bevezető és utószó-íróit, a fordítókat, fotósokat, illusztrátorokat, előadóművészeket stb.).

Ha pl. egy szerző alkotói és közreműködői munkássággal is rendelkezik, akkor a kettőt a keresőmező megválasztásával megkülönböztethetjük egymástól és megkereshetjük pl., hogy hány bevezetőt írt Nádas Péter, mint közreműködő, vagy az életműtől elkülönítve is összegyűjthetjük Göncz Árpád fordítói munkásságát.

A katalógusban kereshető dokumentumtípusok:

- **könyv** (kötet, közös adat)
- **audióvizuális** (részegység, közös adat)
- **időszaki** (kiadvány, szám)
- **térkép** (részegység, közös adat)
- **disszertáció** (részegység, közös adat)
- **kotta** (részegység, közös adat)
- **kutatásjelentés** (részegység, közös adat)
- **kézirat** (részegység, közös adat)
- **szabadalom**
- **szabvány**
- **program, adatbázis** (részegység, közös adat)
- **egyéb dokumentum** (részegység, közös adat)
- **cikk**
- **analitikák** (tanulmány, audiovizuális, térkép, kotta, stb)

Használhatók még a **Sorozat** és **Mű** rekordok is.

A katalógusban kereshető **információhordozók** lehetnek audiovizuálisak, elektronikusak, hangfelvételek, kartográfiai dokumentumok, képek és vetíthető dokumentumok, vagyis kereshetünk az információhordozón belül zenei CD-ket, CD-ROM-okat, hangkazettákat, videokazettákat és egyéb speciális vagy újfajta hordozójú dokumentumokat is.

Ha a keresőmezőben a nyelvet választjuk, megkereshetjük, hogy a megfelelő nyelveken hány dokumentummal rendelkezik a könyvtár. Jelenleg 77 nyelven írt dokumentumok közül válogathatnak a többnyelvű használók.

A témában való keresés összetettebb a tárgyszóban való keresésnél, mivel abban minden tartalmi feltáráshoz használt osztályozás benne van (mindenféle tárgyszó és ETO).

A tárgyszavak mezőt választva kereshetünk köznévi szaktárgyszavakra, testületekre, rendezvényekre, művekre, földrajzi nevekre, vagyis mindenre, amiről dokumentum szólhat, ami a művek tárgya lehet. Ha műelemzéseket keresünk, vagy bármilyen műről szeretnénk dokumentumot kapni, akkor tárgyszó mezőben a mű eredeti címét adjuk meg (pl. Iskola a határon vagy Tartuffe).

Közvetlen könyvtárközi kölcsönzésre van lehetőség a lekeresett, példánnyal rendelkező dokumentumoknál, a megfelelő adatok (Dokumentum, Intézmény, Ügyintéző, **E-mail** (kötelező), Postacím, Megjegyzés) kitöltésével és a kérés elküldésével.

Más könyvtárak részére Hunmarc rekordok letöltésére is van lehetőség.

★

Hasznos weboldalak

<http://origo.hu/mindentudasegyeteme/index.html>

Ha elmulasztottuk volna kedvenc tv-műsorunkat "élőben" megnézni, kárpótolhatjuk magunkat a fenti címen, bár amint a mellékelt ábra mutatja, a padosok itt üresek. Lehet, hogy valakinek éppen az fog tetszeni, hogy nem hallja, ahogy a közönség látványos igyekezettel "veszi a lapot", "ráharap" minden kis "jópofa" humorra és közvetett üzenetre,

vagy, hogy nem muszáj látnia a fogaskerekek működését az arcokon. Az előadó egyéniségét, a jelenlétét is mellőznie kell, amikor "csak" a szöveget olvassa (ami persze nem mindig érvényes, hiszen az igazi egyéniség "átmegy" a szövegen is), ellenben megnézheti az előadás képeit, vagy lejátszhatja videón a felvételt és az már szinte ugyanaz, mintha részese lett volna az előadásnak.

Két előadás emelhető ki a közelmúltból, amelyet érdemes megnézni, élvezni és összehasonlítani: mindkettő a nyelvről szól, csak más megközelítésben: Esterházy Péter a művészi, Nádasdy Ádám a tudományos oldalról közelíti a témát. Esterházy szövegében élnek az asszociációk, a hivatkozások a nyelvvel együtt elevenednek meg. Nádasdy Ádámnál a jelentés, amely Esterházy szövegének az esszenciája, szinte teljesen kimarad a nyelvi változásokból.

<http://www.inaplo.hu/>

Az ELTE BTK Könyvtártudományi és Informatikai Tanszékének hallgatói készítették azt a válogatást, amelyben szépirodalmi és általános folyóiratok anyagait dolgozták fel. Sajnos az utolsó frissítés 2003. év elejéről származik, és a teljes szöveg nem minden esetben elérhető, de a feldolgozott folyóiratok sok szempont szerint kereshetőek a megjelent művek szövegével együtt. A keretes szerkezet kicsit túlzottan "rácsozott", de a színek kellemes összhangot mutatnak. Kár, hogy nem gondozzák folyamatosan, mert így szolgáltatás helyett csak tanulmányi kísérlet marad a kezdeményezés.

Ha újságokat vagy folyóiratokat szeretnénk olvasni az Interneten, a Startlapról indulva böngészhetünk a www.ujsag.lap.hu tematikus portálon, de elindulhatunk a MEK Elektronikus Periodika Archivumból <http://epa.oszk.hu/> is. A <http://www.stand.euroweb.hu/> szolgáltatása 780 médium elérhetőségét adja közre, a Neumann-házban működő www.webkat.hu 424 online szakirodalmi, általános és szépirodalmi folyóiratot indexel és ír le bibliográfiailag is. A tartalom és teljes szövegű szolgáltatások közül 150 szakirodalmi folyóiratot dolgoznak fel a Miskolci Egyetemi

Könyvtár kezdeményezésében együttműködő könyvtárak a www.matarka.hu címen.

Teljességet és tökéletességet egyetlen szolgáltatótól sem várhatunk, de válogathatunk és igényesek lehetünk, ahogyan azt Márai Sándor írja (http://www.fidibusz.hu/3_1/marai.htm). Akinek nincs Internete, az a Füveskönyv 100. írásában megtalálja ugyanezt.

<http://libinfo.oszk.hu>

"A könyvtári tájékoztatás egyfajta kirakat: az itt folyó munka mindig is a könyvtári szolgáltatás kritikus pontja volt, mindamelllett az olvasói kérdések kimeríthetetlenül széles sorjázása az izgalmas bizonytalanság és a kihívás légkörét teremti meg ezen a ponton, az olvasó-és-könyvtáros találkozási felületén. Az elektronikus környezetben a hálózaton távolról belépő 'netizen' és könyvtári felvilágosítója, a 'cybrarian' között 'interakció' folyik, a referenzpult mint találkozási felület pedig már stílszerűen 'interfészé' nemesül a tájékoztató-munka virtuális megvalósulásánál, a digitális referenznál". (Bánhegyi Zsolt: Digitális referenz az USA-ban. In.: Könyvtári figyelő, 2001. 4. sz.)

A hálózat új távlatokat nyitott az információ szolgáltatás területén. Egy másfajta könyvtári tájékoztatás képét vetíti elénk, amelyben a hagyományos értelemben vett tájékoztató munka (szakirodalmi tájékoztatás) mellett igen jelentős szerepet kap az ún. közhasznú tájékoztatás.

A magyar "MIT-HOL?" projekt, a későbbi *Libinfo*, a külföldön már jól ismert és népszerű "Ask a librarian!" típusú szolgáltatások mintájára szerveződött. Célja kettős: egyrészt szakértő segítséget nyújtani az Interneten információt, adatot, szakirodalmat keresőknek; másrészt megtalálni azokat a formákat, amelyekkel a könyvtárosok a digitális világban is hasznosítani tudják képességeiket, és közösen, nagyobb hatékonysággal tudnak megbirkózni a rendkívül változatos olvasói, felhasználói igényekkel. Ez az online referenzszolgálat többnyire nem helyettesíti, csak kiegészíti a könyvtárak saját tájékoztató szolgáltatásait, illetve a profi, fizetős információs rendszereket, nagy előnye viszont, hogy bármikor bárkinek ingyenesen rendelkezésére áll.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Elektronikus Könyvtár Szekciója 1999. júniusában kezdte meg

egy online tájékoztató-szolgálat szervezését az Interneten. A kezdeményezést később az Országos Széchényi Könyvtár is felkarolta, szakmailag támogatta, majd működtetője lett. A szolgáltatás tehát 1999. szeptemberében indult, 2001. novembere óta konzorciumi keretek között működik, amelynek több magyarországi nagykönyvtár tagja, így a miskolci II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár is. A szolgáltatás mögött valódi tájékoztató könyvtárosok állnak, akik saját szakterületük hagyományos és elektronikus szakirodalmi- és adatforrásait használva igyekeznek segíteni az információt keresőknek. Az Internet-könyvtárosoknak bárki tehet fel kérdéseket a világ bármely pontjáról, a válasz két munkanapon belül, webfelületen megérkezik, amelyről az elektronikus postafiókjába kap értesítést az illető.

Mielőtt bárkinek ajánlanánk ezt az új szolgáltatást, vagy feltennénk a kérdésünket, tanulmányozzuk a főoldalról elérhető Ismertetőt!

* * *

Aktuális pályázatok

Kiíró: Informatikai és Hírközlési Minisztérium

**Pályázat címe: eMagyarország Program
eMagyarország Pontok I.
IHM-ITP-15**

**Célja: új vagy már működő közösségi internet-hozzáférési helyek
eMagyarország Pontként Pontként történő működésének támogatása**

Pályázhatnak: vállalkozások, szervezetek, intézmények (például könyvtárak, teleházak), amelyek már működtetnek közösségi internet-hozzáférési helyeket, vagy vállalják új közösségi internet-hozzáférést szolgáltató pontok létrehozását és eMagyarország Pontként történő működtetését. Az eMagyarország Pontok az ország egész területét behálózva közel azonos áron és színvonalon, rendszeres nyitva tartással biztosítják az internet-hozzáférés szolgáltatást.

Határidők: A pályázatok beadása **2003. november 11-től folyamatos**. A beérkezett pályázatokat az IHM több fordulóban, folyamatosan bírálja el. Az első bírálaton a Pályázati Útmutatóban megadott postafiók címre **2003. december 1-ig postára adott** pályázatok vehetnek részt. Az ezt követő bírálaton a **2004. január 9-ig** postára adott pályázatok bírálatára kerül sor. A további beadási időpontokról az IHM a felhívással azonos módon közleményt tesz közzé. **Az IHM fenntartja magának a jogot, hogy a forrás kimerülése esetén a pályázatot leállítsa, amelyről honlapján (www.ihm.hu) értesíti a pályázókat.**

Típusai: **A.** Új, nyilvános közösségi internet-hozzáférési helyek létrehozására, és eMagyarország Pontként történő működtetésére; vagy

B. Korlátozottan nyilvános közösségi internet-hozzáférési helyek támogatására, és eMagyarország Pontként történő működtetésére; vagy

C. Már működő nyilvános közösségi internet-hozzáférés szolgáltatás bővítésére, és eMagyarország Pontként történő működtetésére; vagy

D. Új, nyilvános közösségi internet-hozzáférési pontok létrehozására, vagy meglévők fejlesztésére, és eMagyarország Pontként történő működtetésére önrész vállalásával.

Mire lehet pályázni?

A és **B** pályázattípusban telepítési helyenként legfeljebb 3 db korszerű, internetezésre alkalmas számítógépre, kártyaolvasóra és szoftverekre, 1db multifunkciós nyomtatóra, választhatóan 1 vagy 2 fő számítástechnikai képzésére és 18 hónap időtartamra, az IHM által térítésmentesen biztosított internetkapcsolatra lehet pályázni. Ha a pályázó nem tart igényt a 18 hónapos IHM által biztosított internetkapcsolatra, akkor 300.000,- forint utófinanszírozás keretében nyújtott pénzbeli támogatást kaphat. Azoknak a nyerteseknek, akiknek a támogatási szerződése 2004. február 25-ig hatályba lép, az IHM az eszközöket 2004. március 31-ig a támogatott rendelkezésére bocsátja (részletes szabályok a Pályázati Útmutatóban.)

C és **D** pályázattípusban telepítési helyenként legfeljebb 1 millió forint pénzbeli támogatásra lehet pályázni - utófinanszírozásként -, mely felhasználható például elektronikus tartalmak (szoftverek, adatbázisok, elektronikus kiadványok) előfizetésére, számítástechnikai eszközök beszerzésére. (További tudnivalók a Pályázati Útmutatóban.)

A **D** pályázattípusban az önrész - a támogatási összeg felhasználásánál megengedetteken kívül - felhasználható a szolgáltató helyiség felújítására, korszerűsítésére, biztonságára, irodabútorok beszerzésére stb. a Pályázati Útmutatóban megadottak szerint.

Az IHM **minden telepítési helyre** térítésmentesen biztosítja továbbá az egységes arculat kialakítását szolgáló kötelezően alkalmazandó kellékeket (például a kültéri és beltéri feliratokat, matricákat, nyitólapot, képernyővédőt) és az eMagyarország Pontokat segítő 1 napos szakmai felkészítőt.

Egy pályázó csak egy pályázatot nyújthat be, melyben az **A** és **B** típusú pályázat esetén legfeljebb 2 telepítési helyre, a **C** és **D** típus esetén legfeljebb 20 telepítési helyre lehet pályázni. (Telepítési hely: a szolgáltatásnyújtás fizikai helye, címe.)

Hogyan lehet a pályázatot benyújtani?

A Pályázati Útmutatót, adatlapot, nyilatkozatokat stb. a **Pályázati Tájékoztató** tartalmazza. A részletes pályázati feltételek, s egyéb kritériumok tekintetében a Pályázati Tájékoztatóban közöltek kell figyelembe venni.

A pályázat csak a Pályázati Tájékoztatóban található adatlappal nyújtható be. A Pályázati Tájékoztató 2003. november 10-től letölthető az Informatikai és Hírközlési Minisztérium honlapjáról, (<http://www.ihm.hu>) továbbá térítésmentesen beszerezhető az IHM alábbi ügyfélszolgálati irodáiban: 1075 Budapest, Rottenbiller u. 32. (munkanapokon 8.00-18.00 óráig) 3300, Eger Dobó u. 13.; 8800 Nagykanizsa, Fő u. 8.; 4200 Hajdúszoboszló, Rákóczi u. 3-5.; 7720 Pécsvárad, Gyenes Tamás u. 6/2/c.; 8200 Veszprém, Szeglethy u. 1.; 6000 Kecskemét, Csányi J. krt. 14. II/205. sz. (munkanapokon 8.00-16.00 óráig).

A pályázattal kapcsolatosan érdeklődhetnek a helyi tarifával hívható kék számunkon (**06 40 / 200-454**) is.

A **regisztrációs díj 5.015 Ft**, melyet a Pályázati Útmutatóban megadott számlaszámra kell befizetni.

*

Kiíró: **Informatikai és Hírközlési Minisztérium**

Címe: **eMagyarország Program
EMagyarország Pontok II.
IHM-ITP-16**

Célja: **az internet-hozzáférési lehetőségek javítása a magyarországi kistelepüléseken.**

A pályázat az eMagyarország Pontként szolgáltató, elsősorban a postai szolgáltatásokkal együtt működtetendő közösségi internet-hozzáférési helyek létrehozását támogatja, hogy a kistelepüléseken élők is megfizethető áron, lakóhelyük közelében juthassanak hozzá az internet használatához.

Pályázhat minden olyan 600 lakosnál kevesebb lélekszámú magyarországi település települési önkormányzata, ahol a 2003. évben postahivatal működött vagy működik.

A hagyományos (fix pontos) postai felvételi tevékenység megőrzésére és teljesítésére irányuló, a postai szolgáltatóval kötött megállapodás igazolása előnyt jelent.

Nem nyújtható támogatás az IHM-ITP-3, IHM-ITP-15 pályázaton már támogatott telepítési helyekre.

Határidők: A pályázatok beadása folyamatos. A beérkezett pályázatokat az IHM több fordulóban, folyamatosan bírálja el. Az első bírálaton a Pályázati Útmutatóban megadott postafiók címre **2003. december 10-ig postára adott** pályázatok vehetnek részt. Az ezt követő bírálaton a **2004. január 9-ig** postára adott pályázatok bírálatára kerül sor. A további beadási időpontokról az IHM a felhívással azonos módon közleményt tesz közzé. **Az IHM fenntartja magának a jogot, hogy a forrás kimerülése esetén a pályázatot leállítsa, amelyről honlapján (www.ihm.hu) értesíti a pályázókat.**

Mire lehet pályázni?

1 vagy 2 db korszerű, internetezésre alkalmas számítógépre, kártyaolvasóra és szoftverekre, 1 db multifunkciós nyomtatóra, valamint kötelezően 1, választhatóan további 1 fő IHM által biztosított 30 órás számítógép kezelői tanfolyamon történő képzésére, utófinanszírozásként 500.000 forintra, amely a szolgáltatás telepítési helyének korszerűsítésére, biztonságára, az eszközök elhelyezésére szolgáló irodabútorok, valamint informatikai eszközök beszerzésére fordítható. Pályázni lehet továbbá 18 hónap időtartamra, az IHM által térítésmentesen biztosított internetkapcsolatra. Ha a pályázó nem tart igényt az IHM által biztosított internetkapcsolatra, választhatja az utófinanszírozás keretében nyújtott 300.000 forint, internetkapcsolat finanszírozására fordítható pénzbeli támogatást. A pályázat teljesítéséhez szükséges 18 hónapon túli internet költségeit a pályázónak kell biztosítania. A részleteket a Pályázati Útmutató tartalmazza.

A nyertesek térítésmentesen kapnak továbbá 1 napos speciális felkészítést, egységes eMagyarország Pont arculatot biztosító, kötelezően alkalmazandó kellékeket (például kültéri és beltéri feliratokat, nyitólapot, képernyővédőt).

Azon nyerteseknek, akiknek támogatási szerződése 2004. február 25-ig hatályba lép, az IHM az eszközöket 2004. március 31-ig rendelkezésére bocsátja.

Hogyan lehet a pályázatot benyújtani?

A Pályázati Útmutatót, adatlapot, nyilatkozatokat stb. a **Pályázati Tájékoztató** tartalmazza. A részletes pályázati feltételek, továbbá az egyéb kritériumok tekintetében a Pályázati Tájékoztatóban közölteknek kell figyelembe venni. A pályázat csak a Pályázati Tájékoztatóban található adattal nyújtható be. A Pályázati Tájékoztató letölthető az Informatikai és Hírközlési Minisztérium honlapjáról (www.ihm.hu), továbbá térítésmentesen beszerezhető az IHM alábbi ügyfélszolgálati irodáiban: 1075 Budapest, Rottenbiller u. 32. (munkanapokon 8.00-18.00 óráig); 3300 Eger, Dobó u. 13.; 8800 Nagykanizsa, Fő u. 8.; 4200 Hajdúszoboszló, Rákóczi u. 3-5.; 7720 Pécsvárad, Gyenes Tamás u. 6/2/c.; 8200 Veszprém, Szeglethy u. 1.; 6000 Kecskemét, Csányi J. krt. 14. II/205.; 2085 Pilisvörösvár, Fő út 130. I/211. (munkanapokon 8.00-16.00 óráig).

A pályázattal kapcsolatosan a helyi tarifával hívható kék számunkon (**06 40 200 454**) is tájékozódhatnak az érdeklődők.

A regisztrációs díj 5.016 Ft, amelyet a Pályázati Útmutatóban megadott számlaszámra kell befizetni.

*

Számítástechnikai eszközök kölcsönzése

A pályázatokat az alábbi címre lehet beküldeni: Soros Alapítvány, 1525 Budapest, Pf. 34.
További felvilágosítás a 315-0303/119 telefonszámon és a www.soros.hu címen kérhető.

Beküldési határidő: Folyamatos

A program célja Non-profit szervezetek, magánszemélyek különböző projektjeinek elkészítéséhez, rendezvények, kiállítások, konferenciák sikerének elősegítéséhez video-kivetítő és különféle számítógépek térítésmentes kölcsönadása.

A pályázható eszközök NEC MultySync Mtg Data- video kivetítő (350 lumen)

Különféle típusú számítógépek, elsősorban irodai használatra

Ezek általában Pentium 120 / 133 Mhz CPU, 16/32 MB RAM, 1 GB HDD, 14/15" SVGA monitor, klaviatúra, egér. Némelyek rendelkeznek CD-ROM-mal, hangkártyával, hangfalakkal is. Minden számítógépen magyar nyelvű WIN95 operációs rendszer fut.

A pályázható eszközök darabszáma korlátozott, video-kivetítőből összesen 7 db, számítógépből összesen 20 darab áll rendelkezésre a programban.

A kölcsön javasolt maximális időtartama Video-kivetítők esetén: maximum 2 hét

Számítógépeknél: maximum 1 hónap

Előnyben részesülnek azok a pályázók, akik rövid időre kérik az eszközöket, mert így a rendelkezésre álló berendezéseket hatékonyabban tudjuk felhasználni, több szervezetnek adhatjuk kölcsön. Egy pályázó többször is pályázhat, ha megfelel a feltételeknek. Ha a kért berendezés raktáron van, a kölcsönadásnak nincs akadálya.

A pályázatok elbírálása Az elbírálás és a döntésről való értesítés a **beérkezés sorrendjében** történik.

A pályázóval szerződést kötünk, melyet az Alapítványnál kell személyesen aláírni.

A kölcsön díjmentes, viszont a berendezések szállításról a pályázónak kell gondoskodnia.

* * *

Szakmai programok

Minőség és könyvtár

Napjainkat a minőség folyamatos felértékelődése jellemzi. A sikeres termékek és a hatékony szolgáltatások stratégiai tényezővé váltak a non-profit szférában, így a minőségügy egyre fontosabb terület a könyvtárak számára is.

A felhasználók, a könyvtárlátogatók egyre nagyobb követelményeket támasztanak, nem fogadják el a rossz minőséget. Mindenfajta könyvtári tevékenység értékelésénél elsősorban a felhasználó igényeiből kell kiindulni, a minőség a használó elégedettségén keresztül valósul meg. A korszerű könyvtári szolgáltatások színvonal-emelési lehetősége a minőségfejlesztés eszközeiben van, ennek segítségével mérhető.

A küszöbön álló Európai Unió tagságunk miatt is, a minőségi, EU-komform szolgáltatások megteremtése a prioritások közé tartozik. Ehhez azonban meg kell változtatnunk eddigi szemléletünket. A minőség előtérbe helyezése, a könyvtári minőségfejlesztés/biztosítás bevezetése megkerülhetetlen feladatokat ad a következő évekre. *A könyvtárban a "minőség" az a szolgáltatás, amely leginkább kielégíti a használók igényét, és mivel a könyvtár feladata az olvasók legjobb szolgálata, ez lehet a legfontosabb cél valamennyi könyvtár számára.*

A minőségfejlesztés alkotóelemei:

- munkacsoport a minőségbiztosítás bevezetésére
- stratégiai terv, melynek alapján a könyvtár átfogó célja a legpontosabban teljesülhet
- gondoskodni kell a munkatársak képzéséről, továbbképzéséről

- ki kell alakítani a teljes körű dokumentációt
- folyamatosan vizsgálni kell minden folyamatot és adatot

Valamennyi tevékenységnek a használói igények kifejezett vagy elvárható, a lehető legjobb kielégítésére kell irányulnia. Ezért a könyvtár minőségpolitikáját az alábbiak határozzák meg:

- a látogatók, használók köre, akiknek szolgáltatást nyújt a könyvtár
- a jelenlegi szolgáltatások színvonala
- a szolgáltatásokkal elérni kívánt célok pontos megfogalmazása
- a megvalósítás módszerei
- a megvalósításért felelős munkatársak felkészültsége és elhivatottsága

A minőségbiztosítás bevezetéséhez, a stratégia, a tervezés és fejlesztések meghatározásához elengedhetetlen az igénybevevők értékítéletének, a szolgáltatások iránti keresletének pontos ismerete. A tervezés során kiemelt figyelmet kell fordítani a használói kör pontos meghatározására, az új szolgáltatásokra és az új használókra, a folyamatok szabályozásához a dokumentálásra, a szolgáltatási előírások elkészítésére. A minőségfejlesztés során meg kell határozni a prioritásokat és azokat a feltételeket (jogszabályok, irányelvek, normatívák, szolgáltatási és minőségi előírások), amelyek a keretet, a lehetőséget adják a minőségbiztosítás bevezetéséhez. A minőségbiztosítás bevezetése lehetőséget nyújt tehát arra, hogy a könyvtárban egyszerre érvényesülhessen a mennyiségi és minőségi szemlélet, amely a folyamatos fejlesztés garanciáját jelenti.

A minőségbiztosítás/fejlesztés könyvtári bevezetésének javasolt, konkrét lépései:

1. A kiinduló állapot felmérése, külső és belső

környezet elemzése

Ehhez: *PGTT és SWOT analízis elkészítése*

Statisztikai elemzések

- olvasók száma

- életkor

- kölcsönzés adatai

- helyben használat, műfaji megoszlás

Igényvizsgálat - a szolgáltatások minőségét jelző beszélgetések és kérdőívek segítségével

A meglévő szolgáltatások áttekintése,

minőségének értékelése a megfelelő

technikákkal (folyamatábrák, oszlop-,

Pareto- és halszálka diagrammok stb.)

2. A könyvtár stratégiai céljainak, tervének megfogalmazása, a stratégiai terv elkészítése, melyet meghatároznak az előzetesen elkészített elemzések és felmérések

3. Problémafeltárás, a megoldandó kérdések számbavétele

- a szervezetben (belső kapcsolatok)

- a külső kapcsolatokban

- a használói igények ismeretében

- a szolgáltatásokban

- a szervezeti kultúrában

- a munkatársak képzettségében

- a folyamatos ellenőrzésben

4. Munkacsoport létrehozása

- együttes képzés a munkacsoport tagjai számára

- a munkacsoport működési elveinek, feladatainak pontos kidolgozása

- **minőségi kézikönyv megszerkesztése - dokumentáció**

5. Folyamatos értékelés, a teljesítmény mérése

- hatékonyságmutatók

- piaci térfoglalás mutatói

- eredményességi mutatók

- költséghatékonysági mutatók

- gazdaságossági mutatók

- termelékenység

A Megyei Könyvtár 2004-től kiemelt feladatának tekinti azt, hogy az intézményben megkezdje a minőségfejlesztés bevezetésének konkrét lépéseit.

Egyúttal segítséget kíván nyújtani a megye könyvtárainak is az elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátításához. Ezt szolgálja többek között az idei év végére tervezett szakmai továbbképzés, amelyet reményeink szerint további konzultációk követnek majd.

Minőségfejlesztési programunk stratégiai célja:

A megújult könyvtári rendszerben megújult, minőségi szolgáltatásokat nyújtó könyvtárak álljanak a megyében a könyvtárhasználók szolgálatára.

★

TextLib-es állománygyarapítás és nyilvántartás

Számítógépes szakmai továbbképzés a Megyei Könyvtárban

(2003. október 27-28. és november 3-4.)

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a városi könyvtárak jelentős része TextLib integrált könyvtári rendszert használ (Edelény, Encs, Kazincbarcika, Mezőkövesd, Ózd, Sátoraljaújhely, Szerencs). A legtöbb helyen az integrált rendszernek két modulját alkalmazzák, egyrészt a feldolgozási munkafolyamatokhoz a katalógizáló, másrészt az olvasószolgálati modult.

A gyarapító modul eredetileg már 2000 végére elkészült, de akkor még csak a tesztelése folyt és javításokra szorult. Mivel a korábbi modulok a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárban is évek óta működnek, egyre fontosabbá vált az állománygyarapítás és állomány-nyilvántartás fázisainak a bekapcsolása az integrált rendszerbe.

Elvileg a TextLib az alábbi lehetőségeket kínálja ezekben a munkafolyamatokban:

Szerzeményezés:

- előszerzeményezés (beszerzési keretek kezelésével)
 - kínálatra vétel, igénybejelentés, döntés a szerzeményezésről
- megrendelés
 - rendeléskészítés, rendelésfeladás (megrendelőlevél készítése), visszaigazolás kezelése, megrendelés lemondása,

- módosítása, reklamálás (levélnyomtatás)
- közvetlen beszerzés (bolti vásárlás)
 - vásárlási listák összeállítása
- érkeztetés
 - beérkezések kezelése, adminisztrálása
 - megrendelések reklamálása
- állományba vétel
 - megrendelt, közvetlenül beszerzett, ajándékba kapott, köteles példányként kapott, csere keretében kapott, fellelt dokumentumok számla/bizonylat-vezérelt állományba vétele csoportos leltárkönyvkezeléssel, automatikus leltári szám generálással, lelőhely/raktározási adatok kezelésével

Állomány-nyilvántartás:

- leltározás
- törlési listák, jegyzőkönyvek kezelése, állománycsökkentés
- szokásos állománystatisztikák vezetése, nyomtatása (forrás: www.infoker.hu)

Az Infoker területi felelőse, Thék György 2x2 napos továbbképzést tartott a Megyei Könyvtár szervezésében, a városi könyvtárak és a megyei könyvtár érintett szakemberei számára (összesen 19 fő részvételével), ahol a TextLib-es gyarapítás és állomány-nyilvántartás szinte valamennyi fázisának folyamatait gyakorlatilag sajátíthatták el a könyvtárosok. Természetesen a tanfolyam résztvevői nem mentesülhettek a TextLib elméleti és rendszerproblémái alól sem, egy-egy munkafolyamat gyakorlati megoldásai során.

Összességében a modul részben automatikus, részben félautomatikus, részben mechanikus (kézi bevitelű) funkciókkal képes a hozzá tartozó, nemcsak szélességében, hanem mélységében is szerteágazó problémák kezelésére.

Felvetődött hiányosságként, hogy a kínálatra vétel azért nem automatizálható például a KELLO-s rekordok betöltésével, mert azok jelenleg erre alkalmatlanok. Ez jelentős akadályt képezhet a rendelés automatikus működtetésének elindításában.

A számla alapján történő leltárbavétel is csak félautomatikus megoldásokkal szolgál, a kézi adatbevitel fölött nincs teljes számszaki kontroll, ami nagyon sok aprólékos többletmunkát jelent a nyilvántartónak. (A számítógép mellett számológépet is használnunk kellene.) Előnye viszont, hogy a beszerzési keretről elvileg

automatikusan naprakész tájékoztatást nyújt.

Az állomány-nyilvántartási részen belül működőképesnek tűnik a törlés kezelése, a statisztikák készítése azonban többféle ellentmondást és működésképtelenséget hozott felszínre.

A modul indításához mindenhol feltétlenül nagy türelemre, körültekintésre és az Infokerrel való folyamatos egyeztetésekre van szükség.

★

"Örökségünk"

címmel tartott helyismereti szakmai napot 2003. november 17-én a megyei könyvtár. A könyvtár új igazgatója, Venyigéné Makrányi Margit bevezetőjében elmondta, hogy szándékai szerint a jövőben a könyvtár szellemi műhelyében készült dokumentumokat ehhez hasonló formában kívánja a nyilvánossággal megismertetni. Ezután a vendégeket az Egressy Zongorás Trió játéka köszöntötte. A program első részében Herman Ottóra emlékeztek a jelenlévők, sor került a könyvtár előcsarnokában rendezett kiállítás megnyitójára és a polihisztorról készült bibliográfia bemutatására.

A tárlókban látható könyvek, könyvrészletek, folyóiratok, kéziratok és fotók segítségével igyekeztünk bemutatni a rendkívül sokrétű tudományos munkásságot és gazdag életutat. A Herman Ottó Múzeum munkatársainak köszönhetően a kiállított tárgyak között szerepel a tudós néhány személyes tárgya, szemüvege, tolla, tintásüvege, cilindere, amelyek a lillafüredi emlékházból, a "Pele-házból" származnak.

A napokban került ki a nyomdából "Az utolsó magyar polihisztor" c. bibliográfia, amely két munkatársunk, Bokrosné Stramszky Piroska és Szabóné Lenkefi Ildikó közreműködésével készült. A kiállítást és a kötetet dr. Viga Gyula, a Herman Ottó Múzeum igazgatóhelyettese ajánlotta a közönség figyelmébe. Kiemelte, hogy milyen fontos a kultusz újraélesztése ebben a városban, méltatta H. O. tudományos munkásságát és közéleti tevékenységét. A tulajdonképpen autodidakta ember az általa művelt valamennyi tudományágban egyformán magas szintű tevékenységet végzett és ez a mai túlszakosodott és felszínes világban különösen üdvözlendő. Rámutatott arra, hogy törekvései a tudomány és a kultúra területén a polgárosodást szolgálták. A bibliográfia segítségével lehetővé válik

a tudósról és a közéleti emberről egy 21. századi modern monográfia elkészítése, amelyet pedig könyveinek újabb kiadása követhet. Az igazgatóhelyettes úrnak a bibliográfiáról alkotott véleményét írásban is olvashatjuk az Ethnográfia következő számában.

A települési könyvtárak helyismereti tevékenységéről Mándli Gyula, a váci Katona Lajos Városi Könyvtár igazgatója mondta el gondolatait. Rövid történelmi bevezetővel és törvényi háttérismertetéssel kezdte mondandóját. A könyvtárak a digitalizáció korában sem mondhatnak le a helyismereti információk és dokumentumok gyűjtéséről. Részletezte a különböző dokumentumtípusokat, amelyeknek helye van a gyűjteményekben. Kiemelte a gyűjtés, a feltárás és a szolgáltatás egységét, megemlítve a váci könyvtár gyakorlatát ezeken a területeken. Hangsúlyozta a valódi együttműködést a közgyűjteményekkel: a múzeummal és a levéltárral. Ez a személyes és gyakran formális kapcsolaton túl pl. gyűjtőköri együttműködést is eredményezhet.

A vendégeket a Herman Ottó bibliográfia egy példányával és Kossuth Lajos Herman Ottóhoz írt levelének ez alkalomra készült digitalizált változatával ajándékoztuk meg.

* * *

Gyermekvilág

Kisiskolások a Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtárában

Ahogy a pedagógusok látnak minket...

Az olvasóvá nevelés nehéz munka, próbára teszi a szülőt, nevelőt, könyvtárost egyaránt. De ha a kitartó fáradozás hálás közönséggel találkozik, akkor a gyerekek életének elválaszthatatlan része lesz a könyv szeretete.

A *Selymreői Általános Iskola* diákeszportjai évek óta visszatérő látogatói a II. Rákóczi Ferenc Gyermekkönyvtárának. Az iskolai könyvtár kisebb állományához szokott gyerekeket az első találkozáskor elvarázsolják a méretek (az épület, az állomány sokfélesége és nagysága), a kedves fogadtatás. A könyvtárismertetés mindig széleskörű és érdekes, a könyvtár különböző részeinek

"felfedezése" pedig élmény számukra.

A foglalkozásokon egy-egy témakör feldolgozása többféle módon történik, de a gyerekek a csoportos munkákat szerették a legjobban. Az új, érdekes ismeretek mellett óriási motivációs erő a versenyszellem és a "kutatómunka" sikerélménye.

A könyvekben tárolt információk sokfélesége egy-egy témán belül rendszerező és összegző munkát kíván; az érdekes feladatok megoldásában mégis könnyedén elboldogulnak a gyerekek a kapott instrukciók segítségével, kreatív ötleteikkel maguk is hozzájárulnak a megfjtésekhez.

Ismereteiket bővíthetik önálló munkával könyveket keresnek cím, író alapján, érdekes az adatkeresés a katalógusokban, de a polcok közötti tájékozódás is.

A számítógép-használat sok gyerek számára természetes, nagy örömmel vetik bele magukat a gépi dokumentum- és adatkeresés feladataiba, összehasonlítják a katalógus adatrendszerével, témacsoportjaival.

Nagyon hasznos az évszakok és ünnepkörök népszokásainak megismerése, a bibliai hagyományok felidézése, amelyhez sokszor kapcsolódik manuális foglalkozás: díszek, tárgyak készítése, közös fenyődíszítés. Ez állandó örömforrás a gyermekek számára, magukkal vihetik alkotásaikat, vagy az emlékül kapott könyvjelzőket.

A kisebbek a számítógépen CD-ROM-on nézhetnek meséket, nagy élmény, megkeresni ezeket a polcon is, és sok mindent megtudhatnak a szerzőkről, keletkezési körülményekről, néphagyományokról is.

A foglalkozások gazdag élményanyaga mindig felkelti az érdeklődésüket az adott téma iránt, sőt a hely szellemének köszönhetően sokszor maguk is búvárkodni kezdenek, kikölcöszölnik a nekik tetsző könyveket.

A gyermekkönyvtár és az oktató munka jól kiegészítik egymást. Az együttműködés nagyban hozzájárul az olvasóvá nevelés sikeréhez.

Bártfai Éva tanár
Gábris Béláné tanító
Törökné Kalász Zita tanító
Papp Enikő tanár

*

Könyvtári "gyerekszáj"

"Én azért szeretem a gyermekkönyvtárat, mert rengeteg olyan könyv van itt, amelytől okosak és illetudóak lehetünk, és olyan is, amitől olyan nagy fantáziánk lehet, hogy azt ki sem lehet mondani. De a mesékről nem is írtam. Szép mesék vannak itt, és kalandos történetek. A könyvtáros nénik és bácsik is nagyon kedvesek és barátságosak."

Lih Norbert

"Az ember számára egy-egy mesehős nagyon fontos."

Gilányi Noémi

"Én azért szeretem a gyermekkönyvtárat, mert olyan sok könyv van, amitől a kicsik okosabbak lehetnek. Ebben a könyvtárban nem lehet unatkozni, mert mindig lehet találni olvasnivalókat."

Kovács Dániel

"Én nagyon szeretek olvasni. Olyan szép történeteket ismerek, hogy még ki nem olvasom, fél sem állok a könyv elől. A könyvek lehetnek mesések, viccesek és kalandosak. Nekem a kalandos a kedvencem."

István Balázs

"Azért szeretek olvasni, mert mindent megtudok a tudományos könyvekből, és szerintem a könyv egy barát."

Budai Bence

Lejegyezte Miklós Katalin, a Gyermekkönyvtár vezetője.

*Kellemes Karácsonyi Ünnepeket
és eredményekben gazdag Új Évet
kívánunk minden kedves olvasónknak!*

Szerkesztő: Szilágyi Sándorné
Telefon: (46) 503-122
email: szilagyi@rfmlib.hu
Kiadja a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár
Felelős kiadó: Venyigéné Makrányi Margit igazgató
Megjelenik: havonta
Készült 300 példányban